

הלבנון

יש להאמין למוסה

בין נוסעי המטוס שנחת בבירות לפני שבוע בדרכו מבגדאד ללונדון היה צעיר עיראקי בשם גואד מוסה. משבא תורו לעבור את בדיקת

הגר חמדן, רקדנית אלגה ובטן ערומה

המכס, החלו הפקידים מתלחשים ומצביעים על דרכונו. לבסוף נקרא למקום מפקד משרת שדה-התעופה; הוא הפך את הדרכון, בחנו מכל צד, העיף מבטים חודרים אל הצעיר התמהל. לבסוף הוא פקד: "החזירו אותו למטוס!"

מבלי להבין מה נעשה אתו, הוחזר הנוסע למטוס ומשמר של שני שוטרים מזוינים הופקד עליו פן ינסה לברוח. כל מה שמפקד המשטרה הואיל לומר לצעיר על סיבת מעצרו היה משפט קצר, חזר בו יחיר: "אתה יהודי!"

למה הן השוטרים פרץ הצעיר בצחוק: "יהודי? אני יהודי? מה פתאום? הרי שמי ידוע בכל עיראק — אני סופר אכאב אל-יוס בבגדאד. כיצד אני יכול להיות יהודי?"

אך מפקד המשטרה עמד בשלו: "השם מוסה הוא שם יהודי, שום דבר אינו יכול לשנות את העובדה הזאת."

משך שעתים המשיך הצעיר במחאתו. לבסוף נשלח רץ של המשטרה לחפש את דיא ג'עפר, שר התחבורה העיראקי, שהגיע לבני רות באותו מטוס. ואמנם, משהופיע הוא ב"שדה-התעופה, העיד על מוסלמיותו הטהורה של מוסה."

מפקד המשטרה התנצל כמובן והעיתונות הלבנונית יחסה את כל הדבר לטעות מבדחת. התוצאה הממשית היחידה של כל המאורע הגיעה למחרת למפקדת משרות הגבולות והחופים הלבנוניים בצורת הוראה רשמית: אם להבא יודיע מישהו בעל השם מוסה שהוא אינו יהודי יש להאמין לו. "יש לזכור", סיר מה ההוראה הרשמית, "כי הנביא מוסה (משה רבנו) הוא גם נביא בקוראן למרות ששמו יהודי."

מצרים

מול של יום ראשון

ממשלת הוּפּד האחרונה הודחה ביום ראשון; ממשלת עלי מארה הקודמת התפטרה ביום ראשון, ואילו ממשלת חוסיין סירי בא-שא אף היא חדלה ממשול ביום ראשון. זוהי ללא ספק, מקריות בלבד. אך לשבועון קהירי אחד היה זה גם אסון לא קטן. כי אל-ג'יל אל-ג'יד, היוצא לשוק בכל יום שני לשבוע, מובא לדפוס ביום שבת, לא הספיק להודיע על השינויים הממשלתיים החשובים ואילו שאר השבועונים המצריים, המופיעים יותר מאוחר, היו מלאים תצלומים וסיפורים על הממשלות המתחלפות.

שעות אחדות אחרי מינויו האחרון של נגיב אל-הילאלי לראש ממשלה, קיבל העורך המדיני של אל-ג'יל הודעה טלפונית מידי, בא ניבא הידיד כי ממשלת אל-הילאלי תגיש את התפטרותה. היה זה בשבת בלילה, שעות ספורות לפני סגירת הגליון בדפוס. העורך החרוץ, אשר התנצלויותיו התכופות על אי-הצלחתו למסור את החדשות במועדן העיקרי עליו, שלה והמניעים שגרמו לכך, אך טרם הונעו מכבשי הדפוס צילצל אליו ידיד אחר, הזהירו נגד השמועות המהלכות על התפטרות הממשלה. "אין לשמועות אלה כל שחר", הוא הבטיח תחינית.

העורך ביטל את המאמר, השבועון הודפס עם מאמר המתאר את כניסת הילאלי לתפקידו כראש ממשלה. כאשר, בקומו למחרת, פתח העורך את העיתונים היומיים דקרה את עיניו כותרת-ענק. הוא עצם את עיניו בעזרת כאב כי לא היתה זאת אלא אותה כותרת-בלהות של שלושה ימי ראשון קודמים, שהודיעה כי ממשלת מצרים התפטרה.

אחר הניצח

עד שטיהור החיים הציבוריים והמדיניים הפך לגולת הכותרת בקהיר, היה משפטה של הגר חמדן משפט פיזיונים רגיל. לאחר שכל בגדיה ותפאורותיה נשרפו בשבת ה' שחורה כשקוינו אופרת, בו עבדה כרקדנית, הועלה באש על-ידי ההמון הסוער, היא תבעה שהמדינה, או כל מי שאחראי או מתגלב לכך, ישלם לה את התמורת אבידותיה: 360 לירות מצריות.

היתה זאת תביעה קטנה ביותר, בהשוואה לתביעות של רכבות לירות שהוגשו על-ידי בעלי העסקים שהועלו באש, והיו כל הסיכויים כי בית-המשפט המיוחד היושב לבניור תביעות הפיזיונים היה פוסק לה סכום כלשהו והעניין היה מסתיים. עד אשר באה הפניכה הצבאית הגדולה ואתה ההרגשה כי עתה, יחד עם פארוק, ייעלמו כל שירי השחיתות וההוללות ששררו במצרים משך כל השנים.

בעיקר סברו כך האחים המוסלמים. "לא רק התואר של ביי ובאשא צריכים להעלם", תבעו בעיתונם. "גם הזנות, השחיתות ודומי הם חייבים ללכת". בין הדברים הדומים: רקדניות מסוגה של הגר חמדן.

אם בית-המשפט יחזיר לחמדי את תמורת בגדיה, משמע כי הוא ממריץ אותה לקנות בגדים דומים מחדש — בגדים שכל מטרם

לעניין חשוב לא פחות: מגמתה של ממשלת ישראל להחזיר את הגלגל אחורה, לפתוח את שערי הכניסה לעולם השינויים בפני מרפאים שלא עברו אוניברסיטה.

טענו הרופאים: מדוע יהיה אדם משוגע וילמד שבע שנים באוניברסיטה אם הוא יכול לקבל היתר בלי זה? כהוכחה הצביעו על עובדה מדאגיה: רק 15 צעירים ישראלים, כמעט כולם בנים של רופאי שיניים, לומדים כיום רפואת שיניים באוניברסיטת זרת.

אולם בינתיים אין השן הישראלית חייבת עדיין לחשוש פן לא ימצא לה עוקר. ישנם בארץ 1200 רופאי שיניים, ביניהם 400 עו"לים חדשים, המגלים נטייה מזוהה לעקור דוקא את שיני בני עתה — רופאים עיראקיים לשניים עיראקיות, רופאים בולגריים לשיניים בולגריות. רופאים רבים הביאו עמיהם את הפאציניטים שלהם לארץ.

בעוד שבאנגליה יש רופאי שיניים אחד ל-4000 איש, בארצות-הברית רופא אחד ל-1800, הרי בישראל ישנו עדיין רופא אחד ל-1250. אולם עתיד הרפואה תלוי לפי שעה כולו ביבוא רופאים מחוץ לארץ ועד אשר יקום בארץ בית-ספר גבוה לרופאי-שיניים אין לצפות לעוקרי-שיניים ישראלים צעירים.

שיניים כואבות לתיאטרון. אולם הרופאים לא נאלצו רק לדאוג לעתיד הרחוק, גם ההווה בא להרגיזם — בדמות פרופזה אמריקאית. למרות שהכניסו שכר את אולם אהל בתל-אביב למשך ארבעה ימים, נתבקש לפנות את המקום כעבור יומיים. הסיבה: הצנזורה אישרה את הצגת המחזה של סארטר אודות הפרופזה הכבודה, (העולם הזה 177), אהל רצה להתחיל מיד בחזרות.

אמר אחד הרופאים: חכו, חכו, יבוא יום ולשיניים תכאבנה גם לאששי אהל. ואז נראה..."

הארץ

נערים צעירים, החל מגיל 1, שהתנדבו ליחידה זו, עוברים במשך שנתים שלוש שלבים רבים עד שהם מגיעים להיות טייסים (דבר)

עקב בלצה, גבעתיים עוברים מתקבלים רק במקרים מיוחדים. גם רשימת חבלות נשרפה בדליקה ביפו (על המשמר) יוסף גוזמן, חיפה שרוף לי ואשרוף לך.

הווי

כוחות עליונים

כשצעיר ישראלי רוצה לגאום נאום, אך אינו יודע על מה בדיוק, זממינים אותו חב"ריו כרגיל להרצות על "השפעת קרני השמש על דרכי העיכול של התיש". בנושא דומה, לא פחות מעמיק, מתחבטים לאחרונה רופאי בית-החולים ליולדות בתל-אביב: השפעת החגים היהודיים על שיעור הלידות.

מספר הלידות עולה ויורד לסירוגין, כע"קומת-חום חסרת-מובן, ואיש לא מצא לה עדיין הסבר משכנע. אולם לפני חודש, כש-

עריבם, שמעו בבית-הספר הכפרי שגבנה ב-1885 על-ידי מיסיונרים רוסיים הרצאות ארוכות על נושאים ערביים, יצאו לטיולים מהנים בגליל הקריה, והנה משפע הפירות הראמתי.

לאנשי הכפר עצמם, חסרי-ההבנה לחשיבות הצד התרבותי של כינוס המורים, היתה מסיבת הסיום בחצר בית-הספר המאווע המרכזי בכינוס: המושל הצבאי ישב במרכז המעגל מעשן-מקטורת וכמה נואמים יהודיים פנו לערבים בדברי אהדה בערבית. אמר דוד אבישר, מורה ירושלמי ותיק: "הרהרתי על השבטים אשר ונפתלי שישבו כאן לפני אלפי שנים. אולי אתם בניהם? (אולי אתם) בני אחי? (אולי אתם) אחי?" אבישר מהר, הוציא מסקנה חיובית: "כן! אתם אחי! אני מר-גיש כי אתם בני ישראל!" התשואות הרמות והסוערות בהם נתקבלו דברי אבישר לא השאירו ספק כי גישתו נכונה. היה ברור כי ערביי רממה מוכנים לשכוח אי-אלה מאורעות היסטוריים בלתי-חשובים ולהשלים אתם. כי כל גישה היא טובה יותר מאשר תורת המעמד העליון ובעיקר לאלה המהחיים את המעמד התחתון.

פרקים נוספים בתכנית הסיום שרוממו את רוח הקהל, השכיחו את חחרמת השמן הבלתי חוקי לפני חדשים מספר היו דבקה מבוועת על-ידי בני הנוער המקומי, שירים ערביים מפי המורים היהודיים בניצוחו של מישל חדיד, משורר ועיתונאי ערבי איש נצרת, הי דרומה לאילת ומושר בפי נכבדי רממה. אמר אליאם חאורי, מנהל בית-הספר דובר-הרוסית ששימש כמאור רשמי: "טוב שבאו מורים במקום שוטרים! להתראות לעתים קרובות יותר!"

רפואה

הפרופזה גידשה את הרופא

יחסו של אדם נורמלי לרופא השינויים מסתכם בשלוש מלים: אל תגע בי. אולם אם יש בכל זאת צורך לנגוע, אין האדם מבקש אלא כי יעקרו לו את שיניו במהיר רות האפשרית, כמינימום של כאב. אין זה איכפת לו כלל אם עקירת-השן היא עניין של מדע או אמנות. לעתים נדמה לו שזה עניין של סאדום גרידא.

עד לפני כמה עשרות שנים סכר גם הי מדע כי הטיפול הוא עניינים של בעלי מלאכה. אולם מאז התקדם המדע, הבין כי יש קשר בין השן ובין שאר אברי הגוף. מאז חוסלה ברוב הארצות בהדרגה התופעה של מרפאי-שיניים שאינם בעלי השכלה רפואית, והם הוחלפו ברופאים אמיתיים, הי לומדים כמה שנים רפואה כללית לפני שהם מתעמקים בחווי השן.

גם בארץ קבעה ממשלת המנדט בשנת 1946 כי יש להסל את מרפאי-השיניים. היא הוציאה חוק המרשה רק לרופאים לחטט פי אדם. אולם מאחר שלא רצתה לקפח את המרפאים הזקנים, שלא יכלו עוד להחליף את מקצועם קבעה שמספר מוגבל של מרפי-אים זקנים (מעל לגיל מסויים), יורשו ל"ספל טיפולים קלים, אלא שהאנגלי האחראי אהב כסף, וכך הוצא ספר ניכר של רשימות בנסיבות מופקקות.

עוד יימצא עוקר. בשבוע שעבר התי-כנסו בתל-אביב 400 רופאי-שיניים, האזינו

פתיחת כינוס רופאי-השיניים בתל-אביב חכו חכו, יבוא יום

היא גירוי הגברים ומילוי שליחות השטן. תבע העיתון: "בטן של אשה לא נבראה להיות מוצגת בעירוניה. עתה, על סף הי תקופה החדשה, דרוש כי בית-המשפט יבהיר זאת לכל העולם. אם הגר חמדן נשארה בלי בגדים — יקנה לה בית-המשפט שמלה ארוכה ושקטה — כיאה לבת האיטלאא."

שוב בא מבול של לידות, ישבו הרופאים וגילו שבדיוק תשעה חדשים לפני כן היתה עונת החגים של ראש-השנה. הקשר לוטה בערפל. "ייתכן שמקורו במ צב-הרוח המרומם, בבטלה הנוספת, של הי חג. אך ייתכן גם שפועלים כאן כוחות עליונים יותר."

לכמה הרצאות מדעיות של אורחים מחוץ-לארץ, הסתכלו כפרט שהראה להם ניתוח-לסת, בתוצרת תעשיית-השיניים המקומית העומדת על רמה גבוהה מאדי. אחר עברו

בין הטאר, מכונת רנטגן מתוצרת הארץ, שהפתיעה גם את שר הבריאות.